

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

Dolgozó parasztságunk kultur-színvonalának emeléséért

Az őszi mezőgazdasági kampány munkálatai a vége felé járnak. Még néhány hét és beköszönt a tél, mely a dolgozó parasztság életében a háztáji tevékenység, a jószág gondozása, a szeszamok javítása, a tanulási és szórakozási időszakának számát.

A legtöbb helyen a dolgozó parasztság, a napi munka után, felkerekedik a kultúrothoz, ahol elolvassák a napilapokat, folyóiratokat, agrotechnikai könyveket. Hallgatják a rádiót, megbeszélnek a kül- és belpolitikai eseményeket, részt vesznek az agrotechnikai körök előadásain.

Az elkövetkező hetekben a rajoni és községi néptanácsoknak, a kultúrothoz vezető köröknek, a kulturális vezetőknek, a falu öntudatos és dolgozó nép ügyéhez új értelmiségi, együttes erővel arra kell törekedni, hogy egyre tevékenyebb, változatosabb váljon a falusi dolgozók részvétele a kultúrelőadásokban.

Az eddig elért eredményeket az bizonyítja, hogy ahol a kultúrothoz és a helyi néptanács vezetősége kellő gondossággal kezelte a kultúrát, ahol biztosították a kedvező feltételeket, ahol igyekeztek összehangolni saját elgondolásait és kezdeményezéseit, a dolgozó parasztság javaslataival, ott valóban széleskörű, élénk és színvonalas kulturális tevékenységet fejtettek ki.

Jól működik a kultúrothoz Pécsán, ahol Fagyas István, a kultúrothoz igazgatója arra törekszik, hogy minél színvonalasabb előadásokkal éltesse a falusi dolgozókat. A kultúrothoz igazgatója is igyekszik betartani a kulturális munka megvalósítását célzó utasításokat. Amióta átvette a kultúrothoz igazgatását, érezhető módon fellendült a kultúrunka.

A művelődés eredményeinek fontos tényezője a könyvtárak jó működése. E tekintetben Lippa és Körösrájonjár az élén. Lippa rajonban a gyorolai könyvtár vezetője, Portáche Marcella, sokoldalú munkát végez, hogy megszereztesse és minél szélesebb körben terjessze a jó könyveket a dolgozó parasztság között. A körösrájon könyvtár felelőse, Florea Ana is komoly eredményeket ért el az olvasási népszerűsítése és a könyvtár-látogatók számának növelése terén.

A községi néptanácsok többsége következetesen harcol a jó kultúrunka feltételeinek biztosításáért, rendszeresen elemzi a kultúrunkát, a végrehajtó bizottság egyik vagy másik tagja időközönként beszámol a dolgozó parasztság előtt a mezőgazdasági kampány menetéről. Ilyen körülmények között a dolgozó parasztság érdeklődése fokozódik a kulturális kérdések iránt. Ezek közé a példaadó községek közé sorolható Szentmárton (Körösrájonban), Béli község (Borosjenőrájonban), Perjámos Nagyszentmiklósi rajonban.

Vannak azonban olyan községek, ahol hiányzik a megfelelő kapcsolat a kultúrothoz vezető körök és a néptanács végrehajtó bizottsága között, ahol elhanyagolják a kultúrunkát. Így például Simándon az előző kollektív tagjainak egy része csak papíron tevékenykedik. A kultúrothoz tartott előadásokra nem mozgóztatják a község dolgozóit. A körösrájon néptanács kultúrasi tagja nem gondoskodik hosszú ideig arról, hogy a kultúrothoz igazgatóját, akit betegsége távolított, újjal helyettesítse. A kiejnői kultúrház tevékenysége egyoldalú. A kultúrház vezetősége főleg az agitációs brigád munkájával foglalkozik, a többi művelődési csoportok tevékenységére pedig

nem fordít kellő figyelmet. Nem kielégítő a Dorgoson, Nadabon, Székudvaron folyó kulturális, műkedvelő tevékenység. Borosbessen a falusi könyvtár távolról sem tesz eleget a reá háruló feladatoknak. Az olvasni vágyók közel két hónapja egy kötethez sem juthattak hozzá, mivel a könyvtárat állandóan zárva tartálták.

Egyes községekben a kultúrothoz vezető köröknek és a helyi néptanács végrehajtó bizottsága gondoskodásának hiányában még nem oldották meg a téli időszakra való előkészületi kérdéseit. Így Lippa rajonban Iltó és Toc községek kultúrothoz vezető köröknek szükséges javítási munkálatait még a mai napig sem végezték el. Mondorlak község néptanácsa a nyáron búzát rakározott el a kultúrothoz nagyteremben és így jó ideig megakadályozta a kultúrunkát. A búza elszállítása után semmiféle intézkedést sem tett, hogy a kultúrmet megfelelő módon rendezze hozzá a és átadja eredeti rendeltetésének. A támasdai néptanács nem intézkedik, hogy a kultúrothoz új helyiséget megfelelő berendezéssel lássa el.

A kultúrothoz vezető körök és a helyi néptanácsok tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy jól világított, tisztántartott, jól fűtött helyiségek várják a falu dolgozóit a hosszú téli esteken.

Az anyagi feltételek megteremtésén kívül szükséges a dolgozó parasztság minél fokozottabb bevonása és a falusi értelmiségiek, tanítók, tanárok, mezőgazdasági mérnökök bekapcsolódása is a kultúrunkába. Új módszerekkel összeállításokat szem előtt kell tartani az a követelményt, hogy a műsor csak akkor vonzó a dolgozó parasztság számára, ha az szoros kapcsolatban áll az érdeklődési körökkel, napi munkájuk kérdéseivel. A falusi színjátszó csoportok a falu mai, átalakuló életével foglalkozó agitációs erejű, rövidebb lélegzetű színdarabokat válasszanak, melyeknek előadása nem haladja túl a falusi színpadok technikai lehetőségeit és a falusi színjátszó körökét.

Mulaszthatatlanul fontos feladat a kultúrothoz agrotechnikai köröknek, a kollektív gazdaságok vörös sarkainak újjászervezése és munkába indítása. A kultúrothoz munkatervében megfelelő teret kell biztosítani a Tudomány és Kultúraterjesztő Társaság előadásai számára, melyek nagymértékben gazdagítják a dolgozó parasztság általános tudományos ismeretét és melyek segítik őket a materialista világnézet kialakításában. Rendszeresen kell tájékoztatni a dolgozó parasztságot a bel- és külpolitikai kérdésekről is. A dolgozók hazafias nevelését szolgálják azok az előadások, melyek népi demokrátiás rendszerünk megvalósításait tükrözik, melyek a Szovjetunió következetes béképolitikájának eddigi eredményeit ismertetik.

A pártszervezetek fordítsanak nagy figyelmet a falusi kultúrothoz tevékenységének irányítására, ellenőrzésére. Legyenek a kultúrothoz vezető köröknek segítségére a kulturális nevelőmunka rendszeres, változatossá tétele, hogy a falusi dolgozók mind jobban megismerjék pártunk dicsőítő útját és minden nap munkájukban támogassák célkitűzéseinek valóra váltásában. A pártszervezetek irányítása mellett a rajoni és községi néptanácsok odaadó munkájával, szervezett és rendszeres kapcsolatban a népbizottságokkal, az IMSZ tagokkal, a tanügyi dolgozókkal, a dolgozó parasztság segítségével a kulturális nevelőmunka további ki- teljesedését, kultúrformáinak tovább- győzelmét.

Közlemény

A román-csehszlovák műszaki-tudományos együttműködési bizottság ez év novemberében Bukarestben tartotta meg VII. ülésszakát.

Az ülésszakon elemezték a vegyes-bizottság az előző ülésszak óta kifejtett tevékenységét. Megállapították, hogy a dokumentációcsere és a szakemberek kölcsönös kiküldése mindkét országban jelentős mértékben előmozdította ebben az időszakban a fejlett termelési módszerek és a legfejlettebb technika bevezetését.

Az ülésszakon felvett jegyzőkönyv intézkedéseket tartalmaz a jövőben nyújtandó kölcsönös műszaki-tudományos segítség tekintetében. A jegyzőkönyv értelmében a Román Népköztársaság műszaki-tudományos segítségét nyújt a Csehszlovák Köztársaságban egyes gépgyártási, kö- olajipari, könnyűipari, élelmiszeripari és más kérdések megoldásában.

A Csehszlovák Köztársaság főleg a gépgyártás, energiatermelés, a fémipar, könnyűipar, faipar, stb. terén nyújt segítséget a Román Népköztársaságban.

Az ülésszakon lefektették továbbá a két ország könnyűipari kutatóinté- zetei közötti állandó együttműködés alapjait.

A II. pártkongresszus tiszteletére

A gépjavitó központban

A II. pártkongresszus tiszteletére tett felajánlások valóra váltásáért a gépjavitó központ dolgozói is küzdenek. Ezért igyekeznek olyan haladott szovjet munkamódszereket alkalmazni, amelyekkel rövidebb idő alatt és kedvezőbb körülmények között tehetnek eleget vállalásaiknak.

A gépjavitó központban nemrég tökéletesítették a Bugacsav módszer alkalmazását és azóta a szerelők valamennyi dolgozója bevezette munkájában ezt a módszert. Ennek köszönhető, hogy Szabó István átlagos napi normateltelése 135, Merkle Béla pedig 130 százalék. Tirlea

Teodor 40 százalékkal, Kazamer Jenő 55 százalékkal haladta túl átlagos napi normáját.

A gépjavitó központ dolgozói vállalták, hogy december 23-ig megjavítanak 20 traktort. Az eddigi eredményekből arra lehet következtetni, hogy ezt a vállalást sikerrel teljesítik. A kongresszus tiszteletére elhatározták egy motorosgépet felállítását és üzembehelyezését a szerelőkben. Ezt 95 százalékkal teljesítették november 20-ig.

A bejáratához új helyiséget biztosítanak és három dupla levelezési hidraulikus fékpádot helyeznek üzembe. Ennek a munkát-

nak 80 százalékát befejezték. A belső szállítási megújítása érdekében keskenyvágányú sínállal kötötték össze a részlegeket.

A gépműhelyben Trabalka Mihály, Szikler János és Costas Stefan esztorgályosok alkalmazták a Bikov-Bortkiewicz gyorsfémvágási módszert. Segítségével mindannyian 150 százalékon felül teljesítik tervüket. Gásza Emil a Zsandarova szovjet munkamódszert alkalmazza és 35 százalékos túlteljesítést ér el. A motorina porlasztó osztályt átköltöztették egy nagyobb terembe és így megnövekedett a munkaterület.

Fokozzák a termelés ütemét

Már csak alig egy hónap választ el bennünket a párt II. kongresszusának megnyitásától. A munkafelajánlások egy részét valóra is váltották. A „Vörös Trió” gyárában is a vállalatok teljesítéséért küzdenek valamennyi üzemszállyon.

A gyár körkötő-osztályán szinte havonként vezetnek be valamely újítást. Nemrég egy olyan körkötő gépet szereztek be, amelyet már beolvasztásra ítélték. Ezt a gépet átjavították és néhány nap múlva megkezdhetik vele a termelőmunkát. Most

járatják be a másik újonnan beszerelt gépet is. Ez is körkötő gép, de ezen a tréningekhez szükséges patent kötést készítenek. Ezzel a géppel emelkedik majd a munka termelékenysége. A bejáratási idő leteltével rövidesen megkezdik ezzel is a termelést.

Uj „Alimentara” üzlet nyílt Drăgășani városrészben

Régi kívánsága volt Drăgășani városrész lakosságának, hogy nyissanak egy új „Alimentara”-üzletet. A kívánságot a kerületi képviselők eljuttatták a városi néptanáchoz és az „Alimentara” vezetőségéhez s néhány nappal ezelőtt már meg is nyílt az új üzlet.

A „Szabó Árpád” kultúrothoz épületében izlése-

zett, tiszta, új üzletben bőséges áruválaszték áll a vásárlók rendelkezésére.

A polkokon konzervek, különféle italok sorakoznak, de van vaj, sajt, cukor, fűszerár, keksek, felvágott és sokféle elsőrendű fontos- ságu árucikk.

A Putnei utcai 103. „Alimentara” üzlet munkaközössége arra törekszik, hogy pontos kiszolgálással kielé-

melje e városrész dolgozóinak elismerését. Jó munkával akarnak hozzájárulni a szocialista kereskedelem fejlesztéséhez.

Drăgășani városrész lakói szívesen vásárolnak az újonnan megnyílt üzletben, amely biztonysága annak, hogy az „Alimentara” vezetőségének figyelme kiterjed a külső városrészek dolgozóinak minél jobb ellátására is.

Temesvár- és Aradtartomány cipőgyári dolgozóinak tapasztalatcseréje

Néhány hónappal ezelőtt a temesvártartományi cipőgyárak dolgozói mozgalmat indítottak „a megtakarított anyagok felhasználásával készítsünk minél több lábbelit” jelszóval. Azóta Temesvártartomány és tartományunk cipőgyárainak összes dolgozója bekapcsolódott a mozgalomba és jelentős mennyiségű bőrt takarított meg.

Nagy esemény volt a múlt héten a tartomány cipőgyáraiban. Nicolae Militaru és brigádtársa, Vasilef Gospodin, az országos anyagtakarékosági mozgalom élenjáró dolgozója egyhetes tapasztalatcserére Temesvárra érkezett. Ugyanakkor a tartomány cipőgyárainak két legjobb szabásza, Herdt Mária és Rodanov Marcu, egyhetes tapasztalatcserére Bukarestbe utazott.

Nicolae Militaru nagy lelkesedéssel és örömmel fogadták a Nikosz Belojannisz-gyár szabásza. Ők már eddig is ismerték és alkalmazták Nicolae Militaru szabási módszerét, de nem volt még alkalmuk megismerni munkafogásait. Az egyhetes tapasztalatcseréje folyamán azután mindeket a legalaposabban és minden részletében megismerhették. A Nikosz Belojannisz cipőgyár szabászaiknak alkalmuk nyílt sokkal részletesebben megismerni azt a munkamódszert, amellyel Nicolae Militaru ebben az évben több, mint 20.000 négyzetdeciméter felsőrészbőrt takarított meg.

Az egyhetes tapasztalatcseréje a gyár szabászaik anyagtakarékosági mozgalmaiban jelentős sikereket eredményezett. Nicolae Militaru módszerével minden szabás naponta átlag 15–20 négyzetdeciméter bőrt takarított meg. Schäffer Avram, a szabászati osztály elnöke az utóbbi 10 nap alatt több, mint 900 négyzetdeciméter felsőrészbőrt takarított meg.

November 21-én a Nikosz Belojannisz gyárában Temesvár és Aradtartomány cipőgyárainak vezetői, technikusai és szabásza Nicolae Militaru elvtárral tapasztalatcserét tartottak. A tapasztalatcserén a különböző cipőgyárak szabásza részletesen beszámoltak az anyagtakarékosági mozgalomban elért sikereikről, majd megvitaták azokat a lehetőségeket, amelyekkel a kongresszus tiszteletére az anyagtakarékosági mozgalmat kiszélesíthetik, a szabászati osztályon kívül a többi osztályra is.

A tapasztalatcserén résztvevő dolgozók hozzászólásaikban elmondták, hogy most, miután gyakorlatilag is megismerték Nicolae Militaru munkamódszerét, az anyagtakarékosági mozgalomban minden szabás legkevesebb 8–10 százalékkal kevesebb anyagot igényel a kongresszusi felajánlását. A tapasztalatcserén a dolgozók újabb kongresszusi felajánlásokat tettek.

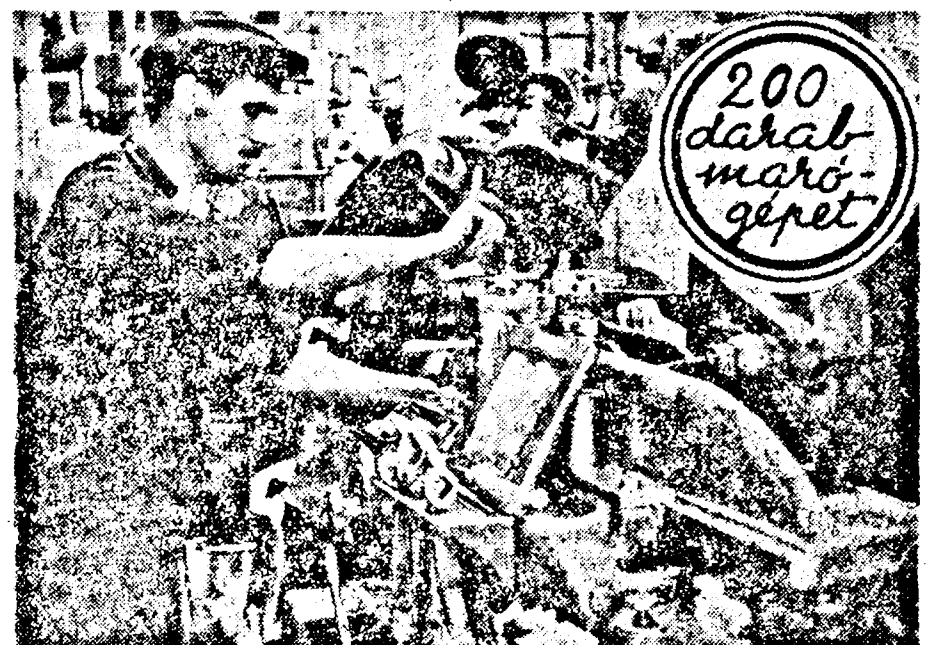
A megbeszélés végén Nicolae Militaru elmondta, hogy 6 nap alatt, ameddig a Nikosz Belojannisz-gyárban dolgozott, tervfeladatát 180 százalékkal szánvalta túl. Ugyanakkor hat nap alatt a legkülönbözőbb típusmintákkal dolgozva, 546 négyzetdeciméter bőrt takarított meg.

Azok a szép eredmények, amelyeket a többi kollégám elért itt tartózkodásom alatt, valamint az anyagtakarékosági mozgalom további lehetőségeinek elemzése, a hozzászólások és az újabban tett munkafelajánlások felbátorítottak arra, — mondotta N. Militaru — hogy a pártkongresszus köszöntésére felajánljam: december 23-ig 2400 négyzetdeciméter cipőfelsőrészbőrt takarítok meg.

60 millió lej

Ismeretes, hogy városunk és tartományunk ipari vállalatainak dolgozói júliusban lelkesedéssel választották a szálintartományi üzemek munkaközösségeinek versenyfelhívására és vállalták, hogy az év végéig 54 millió lej értékű tervfelüli szocialista felhalmozást adnak a hazának. November 7-ig szorgalmas, öntudatos dolgozóink ebből az összegből 41 millió lejt már megvalósítottak. Sikereikről lelkesülve és azért, hogy méltóképpen köszönthessék dolgozó népünk nagy eseményét — a II. pártkongresszust — tartományunk és városunk ipari dolgozói elhatározták: teljesítsék az év végéig terv felül vállalt szocialista felhalmozás 54 millió lejes összegét még 6 millió lejjel, úgy, hogy összesen 60 millió lej értékű tervfelüli szocialista felhalmozást valósítsanak meg.

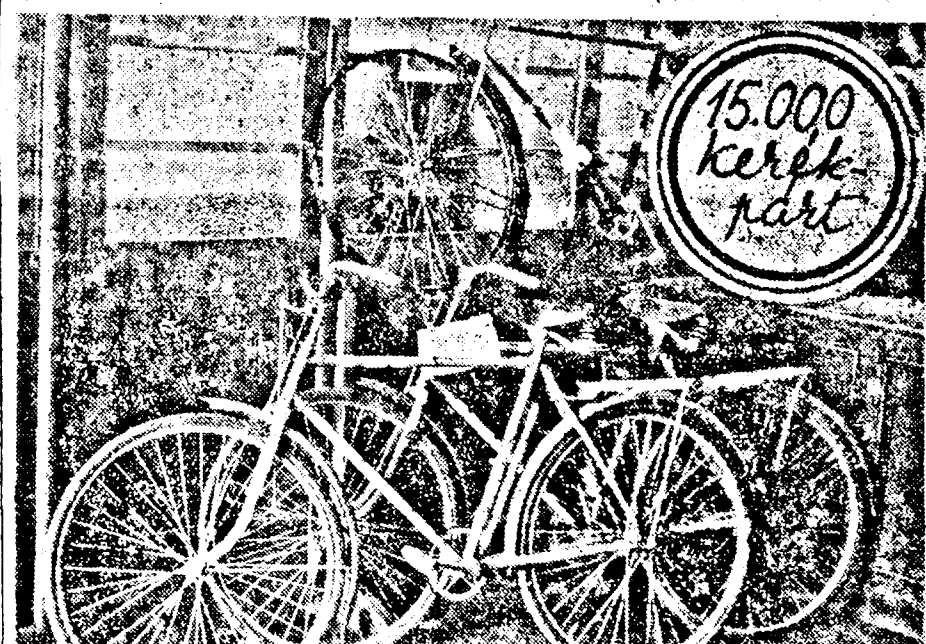
Ha népgazdaságunkban a lenti képeken ábrázolt termékek előállítására használjuk fel ezt az összeget, akkor a következőket gyárt- hatjuk:

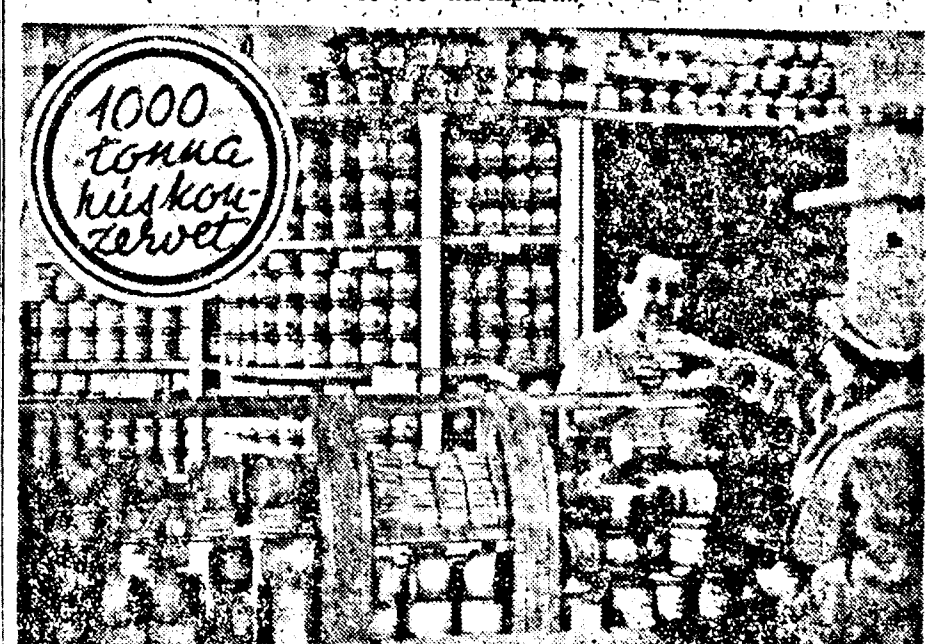
200 darab marógép...

15.000 darab szövet kabátot...

15.000 kerék-párt...

1000 tonna huskonzervet...

25.000 darab 0,5 literes és 25.000 darab 1 literes zománcozott edény.

Mindezekből az adatokból kitűnik, hogy a terv felül megvalósított szocialista felhalmozással jelentős mértékben hozzájárulunk népgazdaságunk fejlesztéséhez, dolgozó népünk életszínvonalának emeléséhez.

A hegyi szellemek tava

— Bemutatja az „N. Bălcescu” filmszínház —

Az örményországi Karmin-Sar hegyét a lakosság babonás mondái övezik: a csúcson gonosz szellemek tanyáznak, melyek megölnék minden halandót, aki az ember-nem-járta helyek közelébe, merészkedik.

Egy félvszázaddal ezelőtt Szelagin orosz diák, Beck örmény bányamérnök és az idevetődött Alvarez de Cortez spanyol bányatulajdonos — egy a csúcsot megjárta — pásztor elbeszélésétől sarkakra — megkísérelték az elátkozottnak hitt hegy meghódítását. Kísérletüket siker koronázta: elérték a hegy csúcsát, hol egy kialudt vulkán kráterében higany-tó csillog. Szelagin tulajdon boldog, hogy tudomány előrelátása beigazolódott: az egybenülő hegyes-csinnabart sziklái mérhetetlen gazdagságot higeny-lelőhelyet adnak hazájának. Mindezen azonban nincs inyérvé Alvareznek: az új lelőhely lerontaná az ő higenybányáinak értékét. Ezért szakadéka taszítja Szelagint és fenyegetésekkel hallgatásra kényszeríti az életét és karrierjét féltő Becket. A hegyi tó titka továbbra is titok marad.

Egy félvszázad múlva Arto, a lelkes fiatal örmény geológus, Szelaginék hegyipásztorának unokája,

fel akarja deríteni a „hegyi szellemek tavának” titkát. Kutatóútjának sok ellenzője van, elsősorban Beck professzor, aki nemcsak hallgatósága burkolta a régi felfedezést, de minden erejéből küzdött a vidék geológiai felépítésének új magyarázata ellen.

Alvarez is értesül a tervbevett expedícióról és a vállalkozásában részes trösztök diverzánst küldenek a kutatóút kudarcba fullasztására. De a szovjet államvédelmi szervek idejekorán felfigyelnek a diverzánsmunkájára és elküldik megbízottjukat az expedícióhoz.

Az expedícióban Arton, a fiatal geológuson kívül részt vesz Gajané, az erevani bányászati főiskola professzorának leánya és még két kiváló alpinista. Utolsó pillanatban három új tag csatlakozik hozzájuk: Bargart, Gajané vőlegénye, a főiskola tudományos munkatársa, ki eleinte minden erejéből ellenzte a kutatóutat, egy moszkvai entomológus és Grahenszcsikov, ismert alpinista. A nyolctagú csapat elindul a titokzatos Karmin-Sar meghódítására...

Az erevani filmstudio színes filmalkotása káprázlatos felvételeken keresztül ismerteti meg a nézőt a rejtelmes hegyes titokzatos világá-

val. Lélegzetelágyasztó lesli mindeki a bátor expedíció életveszélyes útját. A film nagy érdeme, hogy nem hajítja tul az izgalmat, nem halmozza a háborzongató eseményeket. Itt a veszély soha sem öncélú, hanem csak arra szolgál, hogy általa még jobban körvonalazódjon a nehézségeket legyőző ember jellemvonása.

Különösen érdekessé teszi a filmet, hogy a néző már a film első méterei után tudja, hogy az expedíciójai között tartózkodik az ellenség ügynöke és a szovjet biztonsági szervek megbízottja, de csak találja azt, hogy ki az ellenség és ki a jóbarát. Csak a film utolsó kockáiban derül fény teljes bizonyossággal a diverzánsszemélyre, mikor megismétlődni látszik az ötven év előtti történet: az ellenség ügynöke le akarja taszítani a célját elért Artót ugyanarról a szikláról, melyről annak idején Szelagin zuhanat a mélybe. De az expedíció fiatal vezetője már nincs egyedül, a biztonsági szolgálat eddig félreismert tagja segítségére siet és az ellenség elveszt melőti büntetését.

Az „N. Bălcescu” mozifilmjében színesen és szórakoztató nyújt minden nézőnek.

Szabó Mária

ÚJ KÖNYVEK

Szabó Gyula: Gondos-atyafiság

Dicséret illeti Szabó Gyulát, az ifjú író, mert első regényében új, színekben gazdag képekben sikerült ábrázolnia a falut. Pályája kezdetén van még és máris beérkezett a romániai magyar irodalom legjobbjai közé, azok mellé, akik a felszabadulás után a parasztság sorsát a falusi osztályharc forgatagában olyan regényekben tükrözték, mint a Foggal és körömmel, Szél fúvatlan nem indul, Török a parlagot. Pártos író, aki a falu emberének életét forrongásban, az osztályharc viharában ábrázolja.

Hősei székely parasztok, akik azonban nem furfangosan göbészkodnak, mégis leleményes emberek. Alakjai élnek, nyoma sincs a sematizmusnak és alkotóművésze még sem apolitikus, mert típusai formálásában keményen állást foglal. Mesészőve érdekes és elevenen dráma. Párbeszédek feszültsége izgat. Tájait, paraszti realizmussal festi. És egyik sincs önmagáért, mert mind a beszélgetésekkel, mind pedig a természeti képek kompozíciójával előbbre viszi a cselekményt: mindenütt történik valami, mindig akad olyasm, ami ámulatba ejt, vagy gyönyörködtet.

Szabó Julist Gondos Palinévá „kontyolják”, pedig a csendes Akácossanyi kismélt mátkája. A kulák legénynek kényszerített leánya a falu szépe.

„Szép volt a menyasszony, hogy majdnem megigézték, arca piros

volt, mint a parázs, s szeme mint a kovacsászén, melynek közepébe belekapott az izzó szikra.”

A regény története ezután sem hőpályog a már megszokott merben. Művészi hitelességre vall, hogy az olvasóban tudatosítja a fordulatokat előidéző társadalmi-történeti események szükségzerű megalakító hatását. Kétféleképpen tud lelemezni, lélektanilag megindokolni eseményeket, cselekedeteket. És mindezt írói fantáziája természetességével, az élet legnagyobb ember-berl érzelmeinek kellő helyen való felforgatásával. A szerelem tüzevel sokszor felidéz, vagy felold boyadalmakat. Akácoss Miskát is így ejti hatalmába Gondos Eszti ragyogó szeme, pedig már „fiatalember”, aki virtusból elszerezte Gondos Pali feleségét, a szép Szabó Julist. Akácoss Miska, mindenképpen nagygazda szeretne lenni, ezért elhagyja apját és bátyját is. A nagyon okos és ravasz kulák, Gondos Pál, lagzit rendezt volt menyének, hogy a rokonság segítségével utját állja „a készülő nagy időnek”, a kollektív gazdaság megalakításának. Akácossék és Gondos Pálék között folyik a föl-föl morajló küzdelem. Közöttük ingadozik a középparaszt Gondos Dénes, aki arról álmodozik, hogy öntözéses mintagazdaságban dolgozik majd. Akácoss Miska ezt gondolja róla: „Ritka ügyes ember ez a Gondos Dénes. Jó gondolkodá-

su, helyes eszű, becsületes ember. Jó gazda. Még kollektív elnököt csinálnak belőle... Bé is válna.”

Igy szövődnek egymásba az események. Az öreg Akácoss Mihály beletanul a falu vezetésébe. Akácoss Miska pedig kiabrandul a „huszonöt hektáros” nagy gazdaságból és még le sem hull az első hó, amikor vállára illeszti kaszáját és visszamegy a szegények táborába. Gondos Pál tervelt eljuttatja a szél. A tél kezdetén vagyunk még, amikor Széplök község dolgozóinak újabb összeültöztetéseket tartogat a beteljesülésre váró idő...

Szabó Gyula jól ismeri a falut, hiszen Széplök szülőfaluja. És ismeri a regényszerkesztés törvényeit is, mert volt kitől tanulja. Elsősorban a szovjet írók, továbbá Móricz Zsigmond és Asztalos István a mesterei. De legjobban a valóság tanította meg arra, hogy mit kell írnia. Talán legnagyobb érdeme Izes magyar nyelve: szólásmondásokban gazdag beszéde, új, népi fogalom-megnevezések és szókapcsolatok. Egy szóval: színes nyelvtanulmány, mellyel sikerült hőseit egyéni beszédmóddal megzsolgaltatnia.

Szövegből átvölözik Szabó Gyulát, mert a Gondos-atyafisággal nagy örömet okoz az olvasónak és kíváncsi, hogy regényének második kötete is ilyen jól sikerüljön.

Mózer István

Testnevelés és sport

Csütörtök, november 24

Testnevelés és sport

Nagyobb figyelmet a teke sporti támogatására

Pártunk és kormányunk állandó gondoskodása folytán hazánkban a testnevelés mind nagyobb tömegeket mozgat meg és az üzemek, gyárak, intézmények dolgozói közül mind többen sportolnak. A sport egyéb-ként kitűnő eszköz az ifjúság nevelésére és egyik igen népszerű sportág városunkban a teke sport, amit az is igazol, hogy ebben a sportágban több mint 300 igazolt versenyző szerepel. Az aradi férfi és női tekecsapatok által 1955-ben elért eredmények igazolják ennek a sportágnak fejlődését.

A bajnokság során több tekecsapat jó technikai és fizikai felkészültséggel tett tanúbizonyítást, mint a Fl. Rosie UTA, a Fl. Rosie Alimentar, a Vointa és a Fl. Rosie TEBA. Ezek a csapatok kemény küzdelmet vívtak az elsőszéért, amelyet végül is a Fl. Rosie UTA csapat szerezett meg. A többi csapatoknál, főként a Locomotivánál, Avintulnál, Progressnál és Metalul „G. Dimitrov”-nál hiányzott a kellő előkészítés és így ezek a csapatok nem tudták képességeiknek megfelelően szerepelni. Egyes csapatok, mint például a Locomotiva, az Avintul ezenkívül még idegen pályákon is kényszerültek játszani, mivel saját pályáik nem voltak alkalmasak bajnoki mérkőzések megrendezésére. A női csapatok közül a Fl. Rosie UTA szerezte meg a bajnoki címet, elég könnyen.

Annak ellenére, hogy a Fl. Rosie UTA mindkét csapata megnyerte a tartományi bajnokságot, a további mérkőzésekre nem készült fel megfelelően és így az országos bajnokság soronkövetkező szakaszán vereséget szenvedett. A sportközösség sem adta meg a kellő támogatást a textilgyári tekecsapatok előkészítéséhez, de a női csapat gyengébb szerepléséért Fekete Károly edző is felelős, aki nem vezette kellőképpen az edzéseket és csaknem magára hagyta a női csapatot. Nem fordított gondot új versenyzők nevelésére sem és így történetesen, hogy a textilgyáriak női csapata — amely az elmúlt évben országos bajnokságot

nyert — ezévből még döntőbe sem került.

Az 1955. évben, úgy az egyéni, mint a csapatmérkőzéseken, néhány játékos kitűnő jó teljesítményével, mint Micoroiu Ioan, Babarzi Károly, Pop Ioan, Török Ernő, Fekete Károly, Nadas Maria, Jilovan Sidonia, Haász Jolán és mások, arra törekedett, hogy állandóan növelje sporttudását.

A tartományi tekebizottság elemezte a bajnoki évad mérkőzéseit és megállapította, hogy főleg a játékosok fizikai előkészítése volt elégtelen. Egyes sportközösségek ezenkívül nem fordítottak gondot sportlétesítményeik karbantartására. Így a Locomotiva négyes pályáját teljesen elhanyagolta, ugyancsak a helyi építőipari vállalat (TRCL) kezelésében levő pálya, amelyet a Progress bérrel, nem használható, mert az építőipari vállalat raktárnak és más célokra használja. Teljesen rossz, használhatatlan állapotban van a Fl. Rosie FZ pályája is, ahol például futballcipőben folytatnak tekeedzéseket és így tönkreteszik a pályát.

A sportközösségek nem tördőnek kellőképpen mértékben új versenyzők toborzásával. A tartományi tekebizottság felhívást intézett a sportközösségekhez női csapatok alakítására és eddig a Fl. Rosie Alimentar, a Vointa és a Progress értek el jó eredményeket új női játékosok bevonása terén, de más sportközösségek, mint a Fl. Rosie FZ, a Fl. Rosie Teba, a Metalul „G. Dimitrov”, a Locomotiva, a Fl. Rosie UTA nem igyekeznek új női játékosokat toborozni, noha erre lehetőségeik volna. A sportközösségek vezetői számára a sportlétesítmények karbantartására, valamint tekecsapataik utánpótlásának nevelésére.

Mórocz Ferenc,

a tartományi tekebizottság elnöke.

Fl. Rosie UTA—Locomotiva Bukarest 1:1 (1:0, 1:1, 1:1)

Az RNK kupamérkőzéseinek negyeddöntőjében a textilgyári csapat jó játékos mutatót és egy súlyos kapushibából eredő góllal eljárt a továbbjutást.

A rendes játékidőben az aradi csapat volt a jobb, de csak a 30. percben ért el gólt, amikor Janovits beadását Mercea értékesítette.

Az országos sakkbajnokság döntője

Az országos sakkbajnokság döntőjében az 5. és 7. forduló függőben maradt játszmái a következő eredményeket hozták: Halic—Balanel fél:fél, Troianescu—Drimer fél:fél, Balanel—Samarian 1:0, Costea—Radulescu 1:0, Breazu—Drimer fél:fél, Costea—Rusenescu fél:fél, Breazu—Rusenescu fél:fél, Reicher—Gh. Alexandrescu fél:fél, Cioclitca—Szabó 1:0, Radulescu—Crețulescu 1:0.

Günsberger—Crețulescu 1:0, Urseanu—Seimeanu 1:0. Hét forduló után a sorrend: Cioclitca, Günsberger 5 pont, Szabó 4 és fél pont, Troianescu 4 pont (1), Halic, Balanel, Ghiescu, Urseanu, Reicher, Radulescu 4 pont, Gh. Alexandrescu 3 és fél pont (1), Costea 3 és fél pont, R. Alexandrescu, Drimer, Samarian 3 pont, Seimeanu, Breazu, Rusenescu 2 és fél pont, Crețulescu 2 pont, Voiculescu 1 pont.

Irán érdekei ellen

T. KOROTKOVA

Az iráni kormány elhatározta, hogy csatlakozik a török—iraki katonai egyezményhez. Irán miniszterelnöke október 11-én hivatalosan bejelentette, hogy Irán belép a bagdadi tömbbe, amelynek tagjai most Törökország, Irak, Pakisztán és Anglia; de úgy hírlik, hogy az Erve-sült Allamok is hamarosan csatlakozik az egyezményhez. Az iráni kormány tehát hosszas habozás után úgy döntött, hogy lemond semlegességről, s rálep a vezetés útjára: csatlakozik a főképp a Szovjetunió ellen irányuló agresszív katonai csoportosulásokhoz.

Irán katonai tömbökbe való bevonásának tervét nem uk. A sajtó már 1951-ben, amikor felvetődött a „közép-keleti parancsnokság” terve, megírta, hogy a terv kezdeményezői — valamennyi, vagy csaknem valamennyi arab országban kívül — Iránt is be akarják vonni ebbe a tömbbe. Mint ismeretes, a „közép-keleti parancsnokság” terve Egyiptom és más arab államok határozott ellenállása miatt megbukott. Ezek az államok mindmáig elhárították a katonai tömbökbe való bevonásukra irányuló kísérleteket. Annak idején az iráni kormány is kezen kimondta, hogyan védekezik az eleje terjesztett, Irán igazi érdekeivel ellentétben és az országok külpolitikái bonyodalmakkal és szuverenitásának megsértésével fenyegető tervről.

A nyugati hatalmaknak kétség sem sikerült a Közép- és a Közép-Kölelén átfogó katonai tömböt alakítani. A „közép-keleti védelmi szervezet”, amelyet az amerikai és az angol sajtó a NATO és a SEATO analógiájára a szervezet angol név-

betűből (Middle East Defence Organization) MEDO-nak nevezett el, halva született terv maradt.

Pótlására szolgált a török—pakisztáni (1954), majd a török—iraki (1955) katonai költszerződés. A török—iraki szerződésre különösen nagy feladat hárul: ha nem is azonnal, de annál erősebb politikai megneskért kellene vonzania a föbbi közép- és közép-keleti országokat, hogy ezek ugyancsak bekerüljenek az „atlanti rendszerbe”. De ez a magnes meg lehetős gyengének bizonyult, különösen az arab népek megfogására. A török—iraki szerződés aláírása óta eltelt nyolc hónap óta egyetlen arab ország sem követte Irak példáját. Angliának és Pakisztánnak a bagdadi szerződéshez való csatlakozása csak formálisan bővítette a szerződés hatókörét, mert mindkét hatalom egyébként is tagja volt a NATO-nak (Anglia közvetlenül, Pakisztán pedig Törökországgal való egyezménye révén).

Nyilvánvalóan éppen a hosszas erőfeszítések eredménytelensége miatt történt, hogy a bagdadi tömb szervezői a török elnök teheráni látogatása alkalmával gyakoroltak újabb nyomást az iráni kormányra. Pakisztán is Bajar látogatása idején, szeptember 23-án csatlakozott hivatalosan a bagdadi egyezményhez. Most már bizonyossá vált, hogy az Iránra nehezedő kettős nyomás fátott. Hisszein Ala kormány a katonai tömb-kovácsoló külföldi hatalmak sürgetésére az agresszív közel-keleti csoportosuláshoz kötötte Irán sorát.

Milyen okok idézték elő, hogy az iráni kormány szakított sok közel- és közép-keleti ország óvatoss, független politikájával, s a katonai tömbökben való részvétel kockázatos útjára lépett?

Egyes lapok, köztük iráni lapok is elciznák rá, hogy Irán a csatlakozás fejében jelentős pénzbeli és egyéb „segítséget” kap az Egyesült Államoktól. A Firdauszi című lap közvetlenül Dzselal Bajar teheráni utazása előtt megírta, hogy az iráni miniszterelnök a költségvetési hiány fedezésére és „az egyezmény kérdéséről folyó tárgyalások kedvezőbbé legkörülmény” megteremtése végett a százmillió dolláros, vissza nem térítendő kölcsönt kért az Egyesült Államoktól. De bizonyára nem ez volt a döntő mozzanat Irán sorsának meghatározásakor. Az United Press hírügynökség washingtoni tudósítója nemrég közölte, hogy az amerikai hivatalos körök egyáltalán nem akarnak Iránnak nagyobb „segítséget” adni, s ami a legfontosabb: Törökország példája is megcáfolhatatlanul bizonyítja, hogy az amerikai „segítés” egyáltalán nem kárpótolhatja Iránt a militarizálással, különösen a nemzeti szuverenitás elvesztésével járó óriási teherért. A Post-e Tehran című lap szeptember 30-án ezt írta:

„Törökország csatlakozott a védelmi egyezményhez, s most nagy katonai segítséget élvez, inyen kap fegyvereket az Egyesült Államoktól, de... gazdasági helyzete súlyos, sőt nanról napra rosszabbodik. Ez intő példa.”

Sajnos, az iráni vezetők körök nem okultak más kárából.

Az iráni államférfiak és az iráni lapok most az ország biztonságára hivatkoznak. Ez természetesen fontosabb érv, mint a százmillió dolláros vagy az ennél is nagyobb „segítés” folyósítása. De rögtön felvetődik a kérdés: ki fenyegeti Irán biztonságát? Ki törődik igazán, s ki törődik csak szinleg ezzel a biztonsággal? Erdesen jobban megvizsgálni ezt a kérdést.

A Szovjetunió most is, akárcsak korábban, mélyszélesen tiszteli Irán nemzeti szuverenitását és függetlenségét. A szovjet kormány a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után hamarosan hatálytalanította az Irán befolyási övezetkre való felosztásáról kötött 1907. évi angol— orosz egyezményt, lemondott összes kiváltságairól és a cári kormány által Iránra kényszerített egyenlőtlen jogu szerződésekről és egyezményekről, s kivonta az orosz csapatokat Irán területéről. A szovjet kormány 1918. január 29-én jegyzékben értesítette Irán petrográdi követét, hogy

„csak a szabad meg egyezésen és a népek kölcsönös megbecsülésén alapuló szovjet—perza kapcsolatokat tekintik elfogadhatónak.”

A szovjet kormány a normális szovjet—iráni kapcsolatokat megteremtésére igyekezett ilyen értelemben konkrét javaslatokat dolgozott ki és terjesztett az iráni kormány elé. De a tárgyalások megszakadtak, s egyáltalán nem a szovjet kormány hibájából. Csak 1920-ban került sor folytatásukra, amikor a szovjet hatalom legyőzte a külföldi intervenciókat, s győzelme révén Irán is megszabadult az idegen megszállástól, s hozzájutott a biztonsághoz. Az 1921. február 26-án megkötött moszkvai szovjet—iráni szerződés kétértelműen mind politikai, mind anyagi szempontból nagyon kedvez-

zett Iránnak: helyreállította Irán szuverenitását, s lehetővé tette független államisága nemzetközi elismertetését.

Ugyanezek az elvek hatottak át minden későbbi szovjet—iráni szerződést és egyezményt is. Az Irán biztonságáról való gondoskodás volt az alapja az 1927. évi szovjet—iráni „szavatossági és semlegességi” szerződésnek. Ez a ma is érvényes szerződés nemcsak a kölcsönös madástól való tartózkodásra kötelezi a feleket, hanem arra is, hogy „ne csatlakozzanak a másik szerződő felet fenyegető tömbökhöz és csoportosulásokhoz.” A Szovjetunió szigorúan állta és állja ezeket a kötelezettségeket.

A határkérdések és a pénzügyi kérdések rendezéséről nemrég megkötött szerződés tovább fejlesztette a szovjet—iráni kapcsolatokat. A szovjet kormány ezzel a cselekedetével öszintén bizonyította mind Irán iránt érzett barátságát, mind pedig a két ország jószomszédi viszonyának fejlődésébe vetett hitét. E fejlődés előmozdítását szolgálta az iráni sah és az iráni parlamenti küldöttség moszkvai meghívása is.

Mindez az általános béke biztosítására és a valóságos kollektív biztonsági rendszer megteremtésére irányuló szovjet külpolitika állandó és változatlan alapelveiből következik. A Szovjetuniónak az a törekvése, hogy megszilárdítsa Irán biztonságát, nem alkalmi és nem konjunkturális jellegű, hanem a szovjet állam békepolitikájának állandó, szerves része.

A szovjet—iráni kapcsolatok története igazolja, hogy Irán vezető körei rendszerint kedvezően fogadták a szovjet kormány jószándékú politikáját. Iránban különböző társadalmi rétegeket és különböző társadalmi érdekeket képviselő kormá-

nyok váltakoztak. De az iráni államférfiak nagy többsége a két ország gazdasági és politikai rendszerbeli különbözősége ellenére is a szovjet—iráni barátság megővására és erősítésére törekedett, mert méltán tekintette ezt a barátságot Irán biztonsága és nemzeti szuverenitása legjobb biztosítékának. Ez a politika tette lehetővé, hogy Irán a szovjet—iráni szerződésekből és egyezményekből jelentős előnyöket élvezzen, s a békés nemzetgazdasági és kulturális fejlesztésre fordítsa az ország erőforrásait és a nép energiáját.

De az is előfordult, hogy bizonyos iráni vezetők körök elérték a szovjet barátság politikájától, s szovjetellenes politikai kombinációkba keveredtek. Ez rendszerint Irán nemzeti érdekeivel merőben ellentétes külső befolyásra történt. A külföldi imperialista körök a „segítségnyuítás” hangzatos frázisaival és a biztonság megővásának hangzatosabbálcáztaik terjeszték a törekvéseket, illetve Irán önállóságának korlátozására irányuló szándékukat.

De mindig Irán fizetett rá leginkább az ilyesajta kombinációkra, erről könnyen meggyőződhetünk, ha emlékeztünkbe idézünk néhány történelmi tény.

Az iráni kormány 1918—1919-ben elutasította a szovjet kormány békés javaslatait, s nyilván ellenséges álláspontra helyezkedett Szovjet—Oroszországgal szemben. Az Iránban tartózkodott fegyverárdisták az iráni hatóságok tudtával meggyilkolták Kolomijcevet, a szovjet hatalom első iráni meghatalmazott képviselőjét. Az iráni kormány akkor annyira vakon hitt a szovjet hatalom gyöngeségében és a Szovjetunió ellenségeinek mindenhatóságá-

(Folytatás a 3-ik oldalon)

Miről ír a Lupta de clasă legutóbbi száma

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének elméleti és politikai folyóirata — a „Lupta de clasă” — legutóbb megjelent (októberi) számában a legfontosabb gazdasági, politikai és pártéleti kérdéseket tárgyalja. Ebben a számban két szerkesztési cikk jelent meg. Az egyik a II. pártkongresszus múltó fogadására mozgósít és megmutatja dolgozó népi, valamint a pártvezetők előtt álló legfontosabb feladatokat, a másik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 38. évfordulójáról íródott.

Gh. Cioară írásában az ország villamosításának kérdésével foglalkozik. A bevezetésben tisztázza a szocializmus építésének egyes gyakorlati kérdéseit, majd kitér a villamosítás jelentőségére. Ezután röviden ismerteti a burzsoáz-földesuri Románia villanyenergia ellátásának helyzetét. A továbbiakban a Román Kommunista Párt Központi Vezetősége 1945-ös konferenciájának utmutatásai alapján megvilágítja — ezen a téren — eredményeinket és megjelöli a teendőket.

A „Lupta de clasă” külön cikkben emlékezik meg a Román Kommunista Párt Központi Vezetőségének 1945 októberében tartott konferenciájáról. L. Tismăneanu ezzel kapcsolatban részletesen kifejti az osztályviszonyok eltörlődésének, a munkaszta és a dolgozó paraszt-ság szövetségének kérdését. A gazdasági problémák tárgyalása alkal-mával kidomborítja az ország ipar-sításának fontosságát. Rámutat arra is, hogy a szocializmust csak úgy lehet sikeresen felépíteni, ha állan-

dóan erősítjük a párt sorait. A párt szervezeti, politikai és ideológiai megerősödésében nagyjelentőségű a párt 1945. évi konferenciája, amely kidolgozta és elfogadta a szervezeti szabályzatot.

S. Brucan a négy nagyhatalom külügyminisztereinek nemrég lezajlott genfi értekezletéről és „Genfi szelleméről” ír. Ezenkívül egy másik írás az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolat kérdését veti fel érdekes, újszerű, tudományos formában.

„A pártmunka tapasztalatai” című rovatban jelent meg Fl. Dănilache írása, a bukaresti vállalatok párt-szervezeteinek, az ötvenes terv idő-előtti teljesítéséről folytatott harca-ról. Ebben a rovatban pártélet hi-reket is találunk.

„Időszertű kérdések” cím alatt két cikk jelent meg. Az egyik a mező-gazdasági munkások idejében való elvégzéséről, a másik a pártokum-mentumok megőrzéséről szól.

„Feleletek az olvasók kérdéseire” című rovatban választ kapunk: miért kell a munka termelékenységének gyorsabban növekednie a fi-zetési átlagnál; szükséges-e, hogy a rajoni pártbizottság minden szan-kiót jóváhagyjon és hogy a rajoni alrendszer városi pártbizottsá-goknak jogukban áll-e jóváhagyni az alapszervezeteknek a pártból való kizárásról, vagy a pártba való felvételtől szóló határozatait.

A folyóirat végül közli S. Făr-căsan bírálatát Camil Petrescu „Em-ber az emberek között” című köny-véről.

Sz. D.

Bőséges burgonyafelhozatal az aradi piacokon

Jóleső örömmel állapítják meg az aradi dolgozók, hogy a piacokon egy-re nagyobb a gyümölcs és főzélkék felhozatala. Csak egy példát említenek: az utóbbi napokban nagy mennyiség-ben érkezett burgonya, úgy, hogy a vásárlókat a legteljesebb mértékben kielégíthették.

Akár a Filimon Strbu, akár a Mi-hai Viteazul tért, vagy a többi pia-cokat járjuk végig, megállapíthatjuk, hogy az Aprózat kioszkjaiban kellő mennyiségű burgonya kapható. Leg-utóbb például egyetlen napon, — november 19-én — husz vagon bur-gonya érkezett, amelyet azonnal a kioszkokhoz irányítottak.

Az Aprózat vezetősége jó szerve-zési munkával elérte, hogy biztosí-tani tudta Arad dolgozóinak burgo-nyaellátását.

-O-

Növekszik a taglétszám

Az aradtartományi Vladimirescu község dolgozó parasztjai közül egy-re többen győződnek meg arról, hogy a föld közös megművelésével emelkedik életszínvonaluk is.

A „Vörös Grivica” kollektív gaz-daság vezetőtanácsához legutóbb ti-zenegy felvételi kérvény érkezett s ezeken kívül még öt kérvény elinté-zése folyamatban van.

Igy többen között felvételüket kér-ték Rusu G. Ioan, Kessel Ferenc, Keller Pál, Heiberger Magda, Höl-lich Sebestyén, Merle Jakab és má-sok.

Készítsük elő üzeimeinket a télre

A „I. Ranghet” gyárban

A dolgozók munkája sokkal eredményesebb olyan műhelyben, ahol világosság, megfelelő hőmérséklet és tisztaság van.

A „I. Ranghet” szerszámgépgyár városunk él-üzeme közé tartozik. A szép eredmények nagymér-tékben a dolgozók lelkes munkája és a vállalatveze-tőség megfelelő szervezése mellett a jó munkafelté-telek biztosításának is köszönhetők. A „I. Ranghet” gyár tágas, világos, jól szellőztetett és frissen me-szelt műhelyei a dolgozók második otthonává váltak.

Jó munkafeltételek mellett dolgozhatnak a gyár munkásai télen is, mert már idejében gondoskodtak a tető megjavításáról, valamint az ajtók és ablakok rendbehozataláról. Megtörtént a víz- és gőzt vezető csövek szigetelése, valamint a fűtőközpontban a ka-zánok kijavítása. A már beszerelt tüzelőanyag kö-rülből január 31-ig fedezi a szükségleteket. A „I. Ranghet” szerszámgépgyárban ugyanis a megfelelő hőmérséklet (20 fok) biztosítása technológiai követel-mény. A dolgozók egészségére igen káros gázok eltá-voztatására szolgáló ventilátorok kijavítása is me-gtörtént. A téli előkészületek során beszerették a vi-lágításhoz szükséges villanykörteket. Kis kérdésnek tűnik, de azért lényeges a gyárhoz vezető és a gyár-on belüli utat rendbehozatala, ami a közlekedés zavartalan biztosítását eredményezi. November 1-ig 95 százalékban valósult meg a villamos berendezések felülvizsgálata. A sürített levegőt előállító és szállító-berendezéseket, valamint az ipari- és ivóvizet bizto-sító berendezéseket száz százalékban felülvizsgálták.

Egyik igen fontos kérdés a jó és izléses étel-ek biztosítása a dolgozók számára. A „I. Ranghet” gyár-ban ennek a feladatnak is eleget tettek. Megtörtént a raktárak, állványok, hordók megjavítása. Megvaló-sult az étkező élelmiszer ellátása is.

A megfelelő intézkedések folytán a jó munkafel-tételekkel rendelkező „I. Ranghet” óvár munkásai elé-gedetten és lendülettel termelnek 1956-ra.

A „December 30” gyárban

A II. pártkongresszus tiszteletére elhangzott vál-lalások megvalósítását lelkesen dolgoznak a „De-cember 30” gyár munkásai, mérnökei és technikusai.

A munkások javaslatait a vezetőség 75 pontban összegezte és kötelezettséget vállalt a téli előkészü-lek december 15-ig történő befejezésére. A befejezési osztályon a karbantartást már 90 százalékban el-végezték.

A megvalósítások között szerepel a munkacsar-nok épületeinek alapos megjavítása, a világítóberen-dezés felülvizsgálata és a hiányzó villanyegők pótlá-sa, főleg a gyártási osztályokon. Megjavították a pakuravezetéseket, a vízvezetéseket pedig hőszigetel-éssel óvták a befagyás ellen. Megvalósult a víz-tartály vezeték és a szelepek kijavítása, a 4. számú autoklav és a savtartály tetőzetének rendbehozása, va-lamint a csévekesztő és fűtőberendezés szűrő falá-nak befejezése. Kijavították és befestették a víztör-nyöt és szigetelték a gyári gőzvezeteket. Az épület tetőzetének bitumen- és kátránypapir-borítását me-gjavították. Megtörtént a fűtőberendezések felülvizsgá-lása is. A fűtő és orsózó osztály beáratást védő üvegfallal látták el, a készáru-raktár tetőzetét me-gjavították.

Ugyancsak a téli előkészületek során valósult meg az étkező, napköztiotthon, bölcsőde és munkásokot-honok téli ellátása. Az étkező előzőleg rendbehozott raktárában, eddig 60 tonna burgonya, 9 tonna hag-nya, 4 tonna bab, 20 tonna káposzta, 10 tonna répa, 2 tonna cékla, 3 tonna savanyú uborka, kompó, pa-radicsom található. A mellékgazdaság saját termékei-ből biztosította az állatok ellátásához szükséges ta-karmányt. Az őszi munkálatok során, a mellékgaz-daságban 16 hektáron elvégezték a vetést, 30 hektá-ron pedig a mélyszántást.

A téli előkészületek megvalósításai mellett hibák is mutatkoznak. Így például hiába építettek utat a villamosmegállótól az udvari bejáratig, mert a kapu-tól egészen a munkahelyig a munkások kénytelenek esős időben sárban járni. Ennek egyik oka az, hogy a 124. számú építkezési trószl az udvar minden ré-szében építkezéssel kezd, de nem fejezi be.

Olt Mircea,

a „December 30” gyár dolgozója

A dolgozók egészségvédelméért

...A földszinten és az emele-ten asztalok, székek. Az ablako-kon ömlik be a fény. A kezelésre váró betegek az asztalokon lévő népszerű egészségügyi broszúrákat olvassák; a falújságcikkeket, a különböző egészségügyi természe-tű kérdésekre adott válaszokat. Hallgatják a rádiót, a poliklinika helyi adását.

S a végigjárjuk a hatalmas épületet, megnézzük a különböző osztályokat, tanulmányozzuk az orvosok munkáját, a korszerű gé-pek és felmérjük összességében az intézményt, amikor látjuk, hogy Aradon is milyen nagyszerű ered-ményeket értek el a dolgozók egészségvédelme terén.

A párt és a kormány állandó támogatása lehetővé tette, hogy az egészségügyi szolgálat szertele-nül javuljon. S azok az orvosok, akik jó munkával harcolnak a be-tegek egészségének visszaadásá-ért, a paviói tanítások alapján állanak. A beteg nemcsak egy nyilvántartási szám, nemcsak egy akta, hanem: az ember, aki dolgo-zik, a legértékesebb tőke a szocia-lizmus építésében.

Evekké ezélt még bizonyos egyhelyben topogás jellemezte az

aradi poliklinikát, ma pedig a fej-lődés útjára állandóan lép fel. E-gyasmután kezdik meg működé-süket újabb osztályok, új gépek, műszerek érkeznek, egyre jobban tökéletesedik az orvosi vizsgálat. Hiszen csak nemrég avatták fel a mikroröntgen pontot, ahol a lap-pangó betegségeket fedezik fel az ernyőfotográfálás (szűrővizsgálat) útján. Itt nemcsak a TBC, de a tüdőrák kezdeti stádiumát is meg-állapítják. Ez az osztály tehát je-lentős szerepet tölt be a betegsé-gek megelőzésénél.

Az elmúlt napokban nyílt meg az endokrinológiai osztály. Tu-dott dolog, hogy a belső elválasztá-sú mirigyekkel az endokrinoló-gia, ez az aránylag fiatal tudomá-ny foglalkozik. Vannak olyan mirigyek, amelyeknek váladéka közvetlenül a vérbe kerül (ezeket a váladékokat nevezzük hormo-noknak). Az endokrinológus orvos tehát a pajzsmirigy, az ivarmir-igyek, agyfűgűgék, mellékvese, hasnyálmirigy megbetegedéseknél nyújt segítséget.

Most nyílt meg a baktériumok-nak az antibiotikumok iránti érzé-kenységét tanulmányozó osztály, valamint a reumatológia is, ahol a

reumában szenvedő betegeket a legkorszerűbben kezelik.

Az asztaloknál betegek enyhü-lést találnak a helyi erőforrások-ból létesített inhalációs teremben.

A rágcsa megbetegedések elleni harc aradi viszonylatban is egy lépéssel előbbre jutott. Megérke-zett a rák-sűrítővizsgálathoz szük-séges korszerű gép. Ugyancsak egy különleges Röntgen-készülé-kezt kapott a fogászati osztály. Ezzel a géppel gyorsan és ponto-an állapítják meg például a „bentmaradt” foggyökér helyét.

A ciklikus rendszer bevezetése is hozzájárult az orvosok minőség-i munkájának megjavításához, mert egy-egy beteggel jóval többet fog-lalkozhatnak, alaposabban kezel-hetik.

Csak az újabb megvalósítások-ról emlékeztünk meg, amelyek fontos lépést jelentenek az egész-ségügyi szolgálat fejlődésében. Az orvostudományi kutatások eredmé-nyeinek, valamint a kitűnő szovjet módszereknek alkalmazása sokré-tű segítséget nyújt az orvosoknak a betegségek elleni vívott harchoz.

Serényi József

Hirdetmény

A milícia tartományi igazgatósága közli:

1955 január 15-én megkezdődött tartományunkban a lejárt személy-azonossági igazolványok érvényessé-gének meghosszabbítása. A nehezsé-gek elkerülése végett a meghosszab-bítási eljárásban a következők aján-latosak:

Mindazok az állampolgárok, akik-nek meg kell hosszabbítaniuk sze-mélyazonossági igazolványuk érvé-nyességét, 5 nappal az érvényességi határidő lejártá előtt jelentkezzenek a lakóhelyüknek megfelelő kerületi milicián.

A városokban és rajonszékhelyi községekben a rajoni milícia népesé-dei nyilvántartási irodájában kell jelentkezni.

Más községekben és falvakon la-kóknak nem kell jelentkezniük a ra-joni milicián, mert személyazonossá-gi igazolványaik érvényessége addig tart, míg a meghosszabbítást végző milícia szervek meg nem jelennek az illető községben, vagy faluban. Ez-ért ezeken a helyeken meg kell várni

a meghosszabbítást végző csoport kiszállítását.

Valamennyi állampolgár köteles idejében beszerezni a következő irato-kat:

Férfiak részére: személyazonosság és születési bizonyítvány.

Nők részére: személyazonossági igazolvány, születési és házassági bizonyítvány.

Azok a szülők, akiknek 15 éven aluli gyerekeik, akár szerepel, akár nem a személyazonossági igazolvá-nyukon, kötelesek bemutatni a gyer-mek születési bizonyítványát.

A volt város- és községvezetők, az ideiglenes bizottságok és a néptaná-csok által 1950 december 31 előtt kibocsátott anyakönyvi kivonatok 1955 december 13-ig érvényesek.

Azok az állampolgárok, akiknek anyakönyvi kivonatát külföldön ál-lították ki, kötelesek ezeket az irato-kat a lakóhelyüknek megfelelő váro-s, vagy rajoni néptanácsoknál át-tratni. Ezeknek az anyakönyvi kivo-natoknak átírási határideje 1955 de-cember 31.

Közlemények

Az Orvostudományi Társaság ari-di fiókjának anya- és gyermekvé-delemi tagozata pénteken, november 25-én este 7 órakor a poliklinika nagytermében előadást rendez. Elő-adók: dr. Giurcutiu Iuliu és dr. Ru-su Titus.

★

A fogyasztási szövetkezetek ra-joni uniója közli, hogy szombaton, december 3-án Pankota községben országos vásárt rendez, amelyen kollektív gazdaságok és egyéni ter-mékek állatai és mezőgazdasági ter-mékek kerülnek eladásra.

★

Az aradi „December 30” textilgyár alkalmaz képestített munkásokat a fo-nóda, szövőde és a kikészítő üzemek részére, valamint nemképestített mun-kásokat a szállítási osztály és a gyár-ir őrség részére. Jelentkezni lehet naponta 9-11 óra között a gyár sze-mélyzet-nyilvántartási irodájában.

★

HUZAS ELŐTT MA VASAROL-HATO UTOLJARA KOZPONTI LOTTO SZELVENY.

(Folytatás a 2-ik oldalról)

ban, hogy látszólag passzívan, de azért elég buzgó részt vett a szov-jetellenes fegyveres intervenció szer-vezésében, s szerződéssel erőltette meg Anglia tényleges iránti protektó-rátusát, sőt a párizsi értekezlet elé terjesztett memorandumban követel-te, hogy „osatolják vissza” Iránhoz Bakut, valamint a Kaukázus és Kö-zép-Ázsia néhány más területét.

Irán ezen a politikán természetese-n egyáltalán nem nyert, de nem is nyerte. Ellenkezőleg: az iráni vezető körök rövidlátása megfosztot-ta Iránt attól az erkölcsi támogatás-tól, amelyet már akkor kaphatott volna Szovjet-Oroszországtól (s a-melyet Afganisztán 1919-ben valóban megkapott); ez az erkölcsi támoga-tás lehetővé tette volna, hogy az iráni nép sikeresebben és eredmé-nyesebben küzdhesen az idegen megszállás lerázásáért és nemzeti függetlenségéért. E politika súlyos következményei gazdaságilag is ár-toztak Iránnak, mert mesterségesen megfosztották Iránt a Szovjet-Orosz-oroszágai való kereskedelmi kapcsola-toktól. Csak az 1921. évi moszkvai szerződés szavatolta igazán Irán függetlenségét és biztonságát.

Még jól emlékszünk rá, hogy az irá-ni vezető körök a második világhábo-ruból is a Szovjetunió ellenségeihez akartak csatlakozni. Először 1939-ben és 1940-ben történtek előkészü-letek annak a tervnek a megvalósí-tására, hogy Irán a francia-angol erők dél felől tervezett szovjetunióellen-es támadásának egyik felvonulási területévé váljék. Majd 1940—1941-ben a hitleristák is mind fokozottab-ban mozgolódtak Iránban, s befolyá-sos iráni körök mindenképpen támoga-tták őket. Ez a támogatás olyan mérvűvé vált, hogy a hitleri Né-

metország bármely pillanatban felvo-nulási területnek hasznáható vol-na Iránt. Mindennek legközvetlenebb következménye volt, hogy a szovjet kormány az említett fenyegető lehe-tőség elhárítása végett az 1921. évi szerződés 6. cikkelye értelmében csapa-tokat küldött Iránba. (Ez a cikk-ely akkor alkalmazható, ha idegen hatalmak hódító tervet fenyegetik Iránt, vagy szovjetellenes katonai támadás felvonulási teretnek hasz-nálják föl Irán területét). Egyidejű-leg angol csapatok is bevonultak az országba. Csak ez a nyilvánvalóan ideiglenes jellegű intézkedés men-tette meg Iránt független állami létét.

Most pedig a teheráni sajtó köz-vetlennél a bagdadi egyezményhez való csatlakozás előtt elkecseregett hadjáratot indított a semlegesség el-len, hogy a vezető körök utasítására „megdolgozza” a közvéleményt. Miu-denánál az akarta bizonyítani, hogy Irán minden bajának a semlegessé-gi politika az oka. Az Eltehat című lap epanaszolta, hogy a „több mint harminc évi semlegességből csak nyomor és baj származott”. A Bakhtiar pedig kijelentette, hogy a másod-ik világháború idején Irán semle-gessége is megcsorbult, s külföldi fegyveres erők támadták meg Iránt.

Az ilyenfajta „érvelés” nyilvánva-lóan hazug. Hiszen éppen az ellen-kezője igaz: Irán vezető körei letér-tek a semlegesség álláspontjáról, tá-mogatták az iráni fasizta ügynök-ség aknamunkáját, s elhatározták, hogy a hitleristák közép-keleti tá-maszpontjává változtatják hazájukat. Ez kényszerítette a hitlerellenes koa-líció országait, hogy eltiporják a fa-sizta tüzfűszket, s így menték meg a hitlerista leigázástól Iránt. Irán nem vált harctérre.

Az is köztudomású, hogy nem a semlegesség, hanem a nyugati hata-lmak rabló monopóliumainak régóta érvényesülő kegyetlen kizsákmányoló politikája okozta az ország nyomo-rúságát és bajait. Most pedig ugyan-ezek a hatalmak vonják be Iránt agresszív csoportosulásokba.

Napjainkban, amikor világszerte folyik a harc a gyarmati politika el-len, amikor a gyarmati elnyomás megszüntetésének követelése a sza-badság kivívásáért elkövetlen küzdő elnyomott népek hangjának ha-talmas kórusában olvad össze, a gyarmatosítók, kénytelen-kelletlen ál-cázzák a függőségükben tartott or-szágok további leigázására irányuló szándékukat. Ezért találták ki, hogy „az agresszió elleni közös védekezés céljából egyesíteni kell az erőket”. Ez a jelszó voltaképpen a nyugati hatalmaknak azt a kísérletét leplezi, hogy egyes ázsiai országokban megerősítsék gyarmati uralmukat. Most az iráni kormány is e politika sze-kértőlajává válik. Csak hogy a sem-legességi politikával való szállítás meginkább megszilárdítsa Iránnak a külföldi kizsákmányolótól való füg-gését, még nagyobb nyomorra kár-hoztatja, s még nagyobb veszede-lembe és bajokba sodorja az iráni népet.

Most a nyugati reakciós sajtó dia-dalinnépet ül. A nyugati hírnagya-rázók akarattalul is leleplezik azok-nak az elemeknek a kételkedőssá-gát, amelyek frázisaikkal a genfi szellemért szállnak síkra, de a való-ságban az agresszív tömbök kiter-jesztésén mesterkednek, s Irán elha-tározásában az „angol-amerikai po-litika sikerét” látják.

„Perzsa elhatározása megteremtí a szövetséges államoknak a Föld-közi-tengertől a Hinduszán félsz-

getig terjedő összefüggő láncolatát” — közli a Reuter hírugynökség.

Ugyancsak a Reuter hírugynökség állapítja meg:

„London úgy véli, hogy a regioná-lis egyezményben egyesült közép-keleti országok északi szárnyának Dulles amerikai külügyminiszter ja-vasolta elgondolása a megvalósulás-hoz közeledik”.

A nyugati sajtó hangsúlyozza, hogy ez az úgynevezett „regionális tömb” (amelynek „közép-keleti ál-lamként” Anglia is tagja, s amelyhez a nem kevésbé „közép-keleti” Egyesült Államok is csatlakozni szándékozik) a Szovjetunióval határos, stratégiai szempontból fontos országgal bővül.

A nyugati sajtó e diadalhírúsa-ba aggódó hangok is vegyülnek. A Monde című francia lap például jo-gosan kérdezi:

„Majon nem nagyon árt-e az a fe-szültség enyhítésére törekvő politi-kának?”

Az AFP hírugynökség hozzáfűzi:

„Senki sem tiltkozik, hogy ez az új szervezet bonvódmakat okozhat a Közel-Keleten”.

A realisan gondolkozó emberek csakugyan jól tudják, hogy a bag-dadi katonai tömbhöz való csatlako-zásról szóló határozat teljesen ellen-kezik Iránnak a szovjet-iráni szerző-désekben, különösen a Szovjetunió és Irán 1927. évi „szavatoossági és semlegességi” szerződésében rögzít-ett kötelezettségekkel. Az említett szerződés harmadik cikkelye egyér-telműen kimondja, hogy egyik szer-ződő fél „sem vehet részt sem való-ságban, sem formálisan a másik szerződő fél szavatozói vagy tengeri biztonság, területi integritása, füg-gtelensége vagy szuverenitása ellen irányuló politikai szövetségekben vagy egyezményekben”.

Több közép-keleti és ázsiai lap éle-sen helyteleníti Irán elhatározását. Az Al Ahram című egyiptomi lap a következőket írja:

„Iránnak a török-iráni szerződés-hez való csatlakozása súlyos impe-rialista cselekmény”.

Az Indian Express című lap sze-rínt kétségtelen, hogy „Irán súlyos következményekkel fenyegető lépést tett”.

Az iráni kormányhoz intézett ok-tóber 12-i szovjet kormánynyilatko-zat nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy Iránnak a bizonyos agresszív körök eszközével szolgáló katonai csoportosuláshoz való csatlakozása „összeegyeztethetetlen a közép-keleti térség békéjének és biz-tonságának erősítésével, s ellenkezik Irán és a Szovjetunió jószomszédi viszonyával, valamint Irán ismeretes szerződéses kötelezettségeivel”.

Hemzavi iráni miniszterelnökhe-lyettes október 12-én, amikor az irá-ni kormány a bagdadi tömbhöz való csatlakozásról szóló határozata nyilvánosságra került, nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Hemzavi kijelentette, hogy a helyes külpolitika meghatározásához két feltétel szük-séges: realizmus és a helyzet meg-értése. Ezzel a megállapítással ok-vetlenül egyetértünk, de érzésünk szerint éppen ezek a tulajdonságok hiányoztak az abból, akik úgy hatá-roztak, hogy Irán csatlakozik a közép-keleti agresszív tömbhöz.

A mai nemzetközi helyzet reális értékelése alapján meg kell értenünk azt a kétségtelen ténny, hogy a fe-szültség most világszerte enyhül, a pszichológiai légkör megváltozik, s egyre inkább az együttműködés és a jóakaratt szelleme, az államok baráti kapcsolatainak kialakítására irányuló törekvés váltja föl a „hidegháború”

hangulatát. Ebben a helyzetben az új katonai tömbök és az agresszív csoportosulások megteremtésével kap-csolatos kísérletek fokozzák a nem-zetközi feszültséget, s ellenkezik a világ közvéleményének most már ál-talános fölülkerekedett irányzatá-val. Egyébként ma már mindenki vi-lágosan látja az „erőpolitika”, a Szovjetunió megfélemlítésére irányuló kísérletek kudarcát. Valamennyi effajta kísérlet, köztük Iránnak a szovjetellenes tömbbe való beha-pcsolása, csak kezdeményező ellen fordulhat.

★

Jogosan állítjuk: az iráni közvéle-mény jelentős része tökéletesen tud-já, milyen veszedelmes lépés történt, amikor Irán csatlakozott a bagdadi katonai tömbhöz. Idézzük például Ajatolla Kashani, tekintélyes közéleti személyiség határozott kijelentését:

„Amikor először fölvetődött az a kérdés, hogy Irán csatlakozz-e a közép-keleti katonai egyezményhez, fél-reérthetetlenül kijelentettem, hogy ez nem érdekünk, mert az ázsiai orszá-goknak a világélethez megváltása végett semlegesnek kell maradniuk”.

Az iráni közvélemény széles körét egyetértően ezzel a véleménnyel, mert világosan látják az iráni kor-mány mostani politikájában rejlő ve-szedelmeket.

A történelem folyamán sok baj érte Iránt, valahányszor a nyugati hata-lmak politikai játszmáik sakldőzé-sájának használták föl, s nagy éssa-ki szomszédai ellen uszították. Az iráni nép mindig ráfizetett az ilyes-fajta kombinációkban való részve-telre. Az iráni kormány veszedelmes új döntése csak ronthat a nemzet-közi helyzeten, csak fokozhatja az általános feszültséget, s nagyon ár-ta hat Irán érdekében.

N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov az indiai parlamentben

DELHI. (Agerpres). — TASZS Z. — N. A. Bulgaryin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke és N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének tagja hétfőn ellátogatott India Köztársaság parlamentjébe.

A parlament alsóháza, a népi kamara éppen ülésezett, a kormány tagjai, élen Dzsawaharlal Nehru miniszterelnökkel az első padokban foglaltak helyet. Hosszas taps fogadta az ülésteremben megjelenő N. A. Bulgaryint és N. Sz. Hruscsovot. A két szovjet államférfinek az elnök baloldalián tartottak fenn helyet. A vendégek figyelemmel kísérték az ülést menetét, majd átmentek az államtanács üléstermébe.

Hat órakor mindkét ülést felfüggesztették a képviselők kimentek a két kamara székéhez közti elterülő parkba. Valamennyien meleg szívből üdvözölték N. A. Bulgaryint és N. Sz. Hruscsovot, a hosszasan elbeszélgettek velük. A baráti társalgásban részt vett Nehru miniszterelnök is.

Ezt követően a két kamara együttes ülést tartott a parlament palájának központi körtermében.

Az ülést részvevők a tapsal köszöntötték N. A. Bulgaryint és N. Sz. Hruscsovot. Sz. Radhakrishnan, India alelnöke a parlament tagjainak üdvözlését tolmácsolta a szovjet vendégeknek, majd átadta a szót N. A. Bulgaryinnak és N. Sz. Hruscsovnak.

A parlament tagjai rendkívüli érdeklődéssel hallgatták meg N. A. Bulgaryint és N. Sz. Hruscsov beszédét. Mindkét beszédet nyomban hindu nyelven tolmácsolták az ülést részvevőknek.

N. A. Bulgaryin beszéde

Mélyen tisztelt elnök ur!
Mélyen tisztelt parlamenti képviselő urak!

Mindenek előtt engedjék meg, hogy őszinte hálátom tolmácsoljam Önöknek, hogy felszólalhatok a magas fórum ülésén. Nagy megbecsülésnek tartom részemre ezt. (Hosszas taps).

Szeretném elmondani Önöknek, hogy mi — az önkéntes — valamennyien őszinte meghittsággal láttuk barátaink százezreit, akik a Ramilla téren köszöntöttek bennünket. A gyűlés részvevőinek egyöntetűen, őszintén kifejezett érzelmei hatalmas meggyőző erővel mutatták meg nekünk, hogy a szovjet nép hűséges és őszintén barátja talált India népében. A szovjet emberek szintén megtesznek mindent, hogy ez a barátság minél jobban kifejlődjék és elmélyüljön. (Hosszas taps).

Népeink barátsága a távoli múltban gyökerezik. Mintegy 500 évvel ezelőtt, amikor az első európai vitorlázók még nem kötöttek ki az indiai tengerpartokon, Afanaszj Nyikytin orosz felfedező már meglátogatta Indiát s a maga kiejében lévő művet írt erről a csodálatos országról, amelyben néhány évig élt és amelyet lángolóan szeretett. Akkor „fedezték fel” a történelemben először Indiát az oroszok.

Az országaink között kialakult kapcsolatok fokozatosan erősödtek és fejlődtek. Oroszországban könyvek jelentek meg Indiáról. Az oroszok az önkéntes iradalmi adatokat gyűjtötték össze és képet alkottak maguknak az önkéntes országról. Már a XVIII. században megjelentek nálunk orosz fordításban az indiai írások, beleértve a nagy indiai költő és drámaíró, Kalidasa alkotásait is. (Taps).

Később még nagyobb arányban terjedt el fordításban Oroszországban az indiai elbeszélő költészet. (Taps).

A népeink közti kapcsolatok és megértés különösen megerősödött az oroszországi Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után. A jogegyenlőség, a népek önrendelkezési jogának elvei, amelyeket a mi forradalmunk hirdetett meg, széles visszhangra találtak a többi országokban is, beleértve Indiát, amelyet akkor a gyarmati függőség állapota jellemezett.

A szovjet emberek nagy rokonszenvvel kísérték az önkéntes bálór és öntelődő harcát a gyarmati iga ellen, a haza függetlenségének helyreállításáért. (Taps). Mint ismeretes, ebben a harcban igen fontos szerepet jutott azoknak az eszméknek, amelyeket Mahatma Gandhi, az indiai nép mozgalmának kiváló vezetője testesített meg. (Hosszas taps).

A Szovjetunióban hatalmas érdeklődést tanúsítanak India történelme, kultúrája, népeinek élete és az önkéntes országában végbemenő átalakítások iránt. Elénk bizonyosai ennek a Szovjetunió és India állandóan fejlődő kulturális, művészeti, tudományos és sportkapcsolatai. Nagy sikert arattak az országunkban tett indiai filmek és a szovjet városokban rendezett indiai kiállítások. (Taps).

Az országaink között kifejlődő kulturális csere feltárja a szovjet emberek előtt egész gazdaságában az önkéntes régi kultúrát, India hatalmas hozzájárulását a világvilágizációhoz, megismerteti a szovjet emberekkel az indiai népi tudomány és kulturális életének értékeit. (Taps).

Dzsawaharlal Nehru indiai miniszterelnök országunkban tett látogatása, amelyet a szovjet emberek meleg üdvözlöttek, igen nagy mértékben elősegítette a Szovjetunió és India közötti baráti kapcsolatok fejlődését és megszilárdulását. (Taps).

Nehru látogatása a Szovjetunióban — nagy és emlékeztető esemény volt népeink számára. Látoga-

lemondottak ez év elején tett saját javaslatokról is.

Meg kell állapítanunk, hogy a leszerelés kérdésében a nyugati hatalmak kezdenek visszakozni, eltávolodnak előző álláspontjuktól s legutóbbi javaslatukkal legalább tíz évvel visszavetették a leszerelés kérdését.

N. A. Bulgaryin ezután az európai biztonság kérdéseivel foglalkozott. Európa ugyan messze van Indiától, — mondotta — de Európa eseményei már jónéhány évszázad óta befolyásolják az egész világot. Elegendő emlékeztetnünk arra, hogy mind az első, mind a második világháború Európában robbant ki.

Manapság méltán kell riadalmat a világ összes népeinek körében az a tény, hogy Európában katonai csoportosulások vannak és több európai állam területén idegen csapatok tartózkodnak s idegen katonai támaszpontok vannak — hangsúlyozta.

A szovjet kormány éppen ezért a katonai blokkok alakítására irányuló politika ellen és a megálló blokkok felszámolására mellett foglal állást és ebben a szellemben javasolta egy olyan európai kollektív biztonsági rendszer létrehozását, amelyben részt vegyen minden európai állam, valamint az Amerikai Egyesült Államok is.

N. A. Bulgaryin ezután a nyugati hatalmak ismert, biztonsági szerződésellenes politikájával foglalkozott, majd kifejtette a Szovjetunió álláspontját a német kérdéssel.

Végül beszéde befejezéséeként a következőket mondta:

Korunk egyik jellegzetessége a politikai helyzet mélyreható átalakulása, Ázsia és az egész Kelet országai. Most megvált a keleti népek öntudatra ébredésének és a politikai életbe való aktív bevonásuknak nagy, történelmi folyamata. Ez a folyamat teljes lendülettel halad előre és nincs olyan erő, amely megállíthatná. Igaz ugyan, hogy egyesek nem akarják észrevenni, vagy igyekeznek semmibe se venni a Keleten végbemenő nagy, történelmi változásokat. Ezek a változások azonban fennállnak, sőt elérhetetlenül óriási befolyást gyakorolnak és fognak még gyakorolni az egész nemzetközi életre.

N. Sz. Hruscsov felszólalása

N. Sz. Hruscsov beszéde elején köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, majd így folytatta beszédét:

Itt az Önök parlamentjében nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy népeink barátságának fejlődése hosszú évszázadokra nyúlik vissza és ezt a barátságot sohasem árnyékolta be konfliktusok, vagy viták. (Taps).

Most, miután India elnyerte állami, nemzeti függetlenségét, az országaink közti baráti kapcsolatok egyre szilárdabbak válnak s ez megfelel népeink létérdekeinek, az India és Kína által kinyilvánított békés együttélés öt elvének. (Taps). Azok az államok, amelyekben az emberiség nagy része él, beleértve az indiai, a kínai és a szovjet népet, elfogadják, hogy tisztelőben tartják ezt az öt elvet. (Taps).

V. I. Lenin, a mi bölcs tanítómesterünk még 1923-ban azt írta, hogy Oroszország, India, Kína és a többi ország, amely a világ lakosságának többségét teszi ki, példátlan iramban kapcsolódik bele a felszabadító harcba és előre látta a harc diadalmának kimenetelét. Az eszmények teljes mértékben beigazolták és valóban profétikus szavak helyeségét.

Olyan korban élünk, amikor történelmi fordulat következett be sok nép életében, amikor a nemzeti felszabadító mozgalom hatalmas csapással alatt a gyarmati rendszer összeomlásának folyamata megvált. (Taps).

India állami függetlenségének és nemzeti szuverenitásának kivívása nagy történelmi horderejű esemény. A szovjet nép mély megelégedéssel és örömmel állapítja meg, hogy India népei előtt megnyílt a szabad és független fejlődés útja. Független államok fejlesztésével emelhetik a nép anyagi és kulturális jólétét, biztosíthatják az ország gazdasági haladását. Magának az indiai népnek a kezében van a gyors fejlődés valószínűségének lehetősége.

A szovjet emberek jól megértik az indiai nép tartós és hosszabb békéért irányuló törekvéseit, mert az említett célok csupán békeidőben érhetőek el. (Taps).

A társadalmi fejlődés iránya azt mutatja, hogy ha egy ország valóban független akar lenni és biztosítani akarja népe jólétét, az idegen tőkéltől független, saját felett gazdasággal kell rendelkeznie.

A történelem tapasztalatai arra tanítanak, hogy a gyarmatosítók

Az Ázsiában fennálló nemzetközi helyzetet jelenleg olyan problémák jellemzik, amelyeknek a megoldásáért komoly erőfeszítéseket kell tenni. Aggodalmat kelt például az indokai politikai helyzet rendezésének kérdése is, mégpedig az 1954. évi genfi értekezlet határozatainak megfelelő módon. A Szovjetunió fardhatatlanul harcol a határozaiból való kiváltásáért. (Taps).

Amint látják, képviselő uraim, államaink külpolitikájában sok közös vonás van. Végeredményben egyazon célra törekszünk, nevezetesen arra, hogy enyhítsük a nemzetközi feszültséget, megőrizzük és megerősítsük a békét, elhárítsuk az új háborút és megkíméljük az emberiséget a háború borzalmaitól, továbbá arra, hogy biztosítsuk a népek számára a zavartalan munkát és a békés élet örömeit. Lehet-e ennél nevesebb cél? Azt hiszem, valamennyien egyetértéssel azzal, hogy érdemes és nem célszerű dolgozni, mégpedig — amint nálunk mondják —, nekgyünközve és erőfeszítéssel — (Hosszas taps).

Sok közös vonásunk van az országaink belső életében felmerülő kérdések megoldásában is.

Véleményünk szerint most minden lehetőség megvan a szovjet-indiai együttműködés fejlesztésére, gazdasági és kulturális téren, valamint a tudományos és műszaki kutatómunka terén is. Készen állunk arra, hogy átadjuk Önöknek gazdasági és műszaki-tudományos tapasztalatainkat. (Taps). Ez megfelel népeink óhajának és törekvéseinek. Ezenkívül megvannak az összes előfeltételek az országaink közötti kereskedelem állandó fejlesztéséhez, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján. (Hosszas taps).

Mindaz, amit indiai látogatásunk első napjaiban Önöknek láthattunk, megerősíti azt a mélyreható meggyőződésünket, hogy a két országaink kapcsolatának további fejlődése közös és sokoldalú érdekek tartós alapjain nyugszik. (Hosszas taps).

Erősödjék és fejlődjék becses barátságunk és együttműködésünk — India és a Szovjetunió népeinek érdekében, a világ békéjének megőrzésének és megszilárdításának érdekében! (Hosszas, viharos taps).

A legkülönbözőbb módon igyekeznek igájukba hajtani a gazdaságilag kevésbé fejlett országokat. Minden uton-módon igyekeznek fékezni ezekben az országokban a nemzeti ipar fejlődését, mert attól tartanak, hogy a hoi ipar, a saját érdelemissé válhat, a nép életszínvonalának emelkedése megerősíti a multban függő állapotban lévő országot és hozzásegíti ahhoz, hogy az önálló fejlődés útjára lépessen. (Taps).

Üdvözljük India államvezetőinek és lakosságát, amelynek révén megértették és megértették, milyen irányból fenyegeti veszély India függetlenségét és harcolnak a veszély ellen.

Mi őszintén óhajuk, hogy hatalmas, önálló nemzeti iparral rendelkezzenek, hogy országukban fejlődjen a tudomány, a kultúra, a tanügy, hogy India népei sikereket érjenek el és boldogok legyenek. Amikor ezeket mondjuk, a nagy Lenin halhatatlan tanításait követjük: „Azon a véleményem volt, hogy minden ország népének joga van teljes szabadsághoz és önállósághoz. Beavatkozása nélkül élni.

Gyakran vádolnak bennünket az azzal, hogy a kommunizmus eszméit más országokra igyekezünk exportálni. Sok képtelenség mondanak rólunk. Az elnyomott népeknek minden olyan kísérletét, hogy lerázzák az idegen igit, Moszkva bujtogatásának tulajdonítja. (Nevelgetés, taps).

A szovjet nép a szocializmus útján, a maga választotta uton haladva, fejlődése során nagy sikereket ért el. De mi sohasem kényszerítettük és sohasem kényszerítjük senkire a társadalom átszervezésére irányuló eszméinket. (Hosszas taps).

Felmerül a kérdés, kik és miért terjesztették a kólmányokat a Szovjetunióról? Ezeket a kólmányokat azok a reakciós körök agyalják ki, amelyek a kommunizmus veszélyét kitalált dajkamesekkel akarják „megintni” az embereket, hogy háborus légkör teremthessék. Azt akarják, hogy a néptömegek minél kevésbé tudják meg az igazat országunkról, mert a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségéről való igazság gyilkos hatással van a reakció erőire, a gyarmatosítókra, mindazokra, akik állandósítani szeretnék a népeknek más népek általi elnyomását, az idegen munka kihasználását. (Hosszas taps).

Az igazság az, hogy a szovjet hatalom — a munkások és a parasz-

tok hatalmának uralomra jutásával, országunk népei: az oroszok, ukránok, bjeloruszok, üzbégek, tadzsikok, azerbajdzsánok, más nemzetek és nemzetiségek valóban szabadságot nyertek, hogy kifejlesszék gazdaságukat, nemzeti kultúrájukat és kibontakoztathassák alkotó erőiket.

Már a szovjet hatalom első éveiben iskolákat nyitottunk a széles tömegek számára, megteremtettük a munkásegyetemeket, ahol néha olyan munkások és parasztok tanultak, akik alig tudtak írni és olvasni, de akik kemény akarral megszerezték középiskolai, majd főiskolai végzettségüket. Országunk jelenleg valóban a népből jövő, ragyogó értelmiségikáderekkel rendelkezik. A Szovjetunió nép gazdaságában jelenleg 5 millió 500 000 főiskolai, vagy középfokú képzettségű szakember dolgozik. Az országban csaknem 217 ezer elméleti iskola, 3796 műszaki közép- és szakiskola és 798 főiskola működik. A Szovjetunióban most megteremtettük a feltételeket ahhoz, hogy a következő években bevezessük az általános tízéves kötelező oktatást.

Természetesen nálunk sincsenek még paradicsomi állapotok. S még sok a hiányosság. De mi látjuk és mindent elkövetünk, hogy mielőbb megszüntessük a hiányosságokat.

Különböző országok személyiségeivel beszélgetve, a külföldi sajtót olvasva, gyakran találkozunk a Szovjetunió Kommunista Pártjáról alkotott téves felfogásokkal. Mint az SZKP KB első titkára, röviden foglalkozni szeretnék ezzel a kérdéssel.

Igen, a Szovjetunió Kommunista Pártjáról mindenféle kólmányt terjesztenek. Nincs mit csodálkoznunk ezen, mert pártunk egy merőben új társadalom, a kommunista társadalom felépítésére szervezi meg és egyesíti a néptömegeket, tehát egy olyan társadalom felépítésére, amely homlokegyenest ellentétes a régi, kapitalista társadalommal.

Azt hiszem nem fognak azzal gyanúsítani, hogy propagandát csinálnak. (Nevelés, taps). Ugy véljük, hogy az eszmék kérdése nemcsak minden nép, hanem minden egyes ember számára felkelti a kérdést, a világszemlélet kérdése. De nálunk az országban vannak olyan emberek, akik nem tartják a kommunista pártnak. A kommunista pártunk nyolcmillió — a Komszomolnak közel 18,5 millió tagja van, a Szovjetunió lakosságát alkotó 200 millió ember közül. (Eléklés a teremben). Ennélfogva korántsem mondhattuk, hogy valamennyien párttagok vagy komszomolisták. Különben nem is törekszünk erre. De országunk egész lakossága felzárkózott a kommunista párt köré s méltán tekintik szervezőjének és vezetőjének. Országunkban a nép és a párt elválaszthatatlanul összefonódik.

Lenin, a mi nagy tanítómesterünk, aki mindenkinél mélyebben és jobban megértette a korabeli társadalom fejlődésének törvényeit, megteremtette a kommunista pártot, mint a munkásosztály élcsapatát, mint Oroszország népeinek legfejlettebb részét. Lenin helyesen értékelte a munkásosztályt, a dolgozó tömegeknek óriási erejét, döntő rohamra vitte őket a rabszolga-jobbágyrendszert és a kapitalista rendszert ellen, amely rabszágban tartotta Oroszország népeit. Lenin ezt nemcsak a mi országunk népeinek szabadságáért és boldogságáért tette. Tudta, hogy hasznára válik ez más országok népeinek is.

A Nagy Októberi Forradalom új korszak kezdetét jelentette az egész emberiség történelmében. Mint Dzsawaharlal Nehru írja „India felfedezése” című könyvében. „A szovjet forradalom lehetővé tette az emberi társadalomnak, hogy nagy haladást érjen el a olyan hatalmas lángot gyújtott, amelyet nem lehet többé eloltani. (Taps). A világ egy új civilizáció felé haladhat, amelynek alapját az Októberi Forradalom rakta

le. Mindenben egyetértünk ezzel a megállapítással.

Es vajon nem válik-e becsületére Leninnek, a kommunista pártnak, egész népünknek, hogy nem hajtottunk fejet és nem tettük le a fegyvert a túlerőben levő, állig felfegyverzett ellenség előtt? Soknemzeti országunk munkásosztálya, összes népei kollektív vezetőjük, a kommunista párt köré tömörültek, a szent harcra kelték a haza védelmében. Az ellenséget szétzúztuk, a szovjet állam pedig a felszabadított népek hatalmas, szilárd erejének bizonyult. (Taps).

Nam azért beszélünk erről, mintha Önöknek akarnám köszönetet mondani a szovjet fejlődési útját. Hanem azért, hogy jobban megérthessék, milyen nehéz utat tett meg népeink; magasztos utat, amelyen haladva népeink óriási eredményeket és vívmányokat értek el. Ezekben az években nagy tapasztalatokra tettünk szert. És ha Önök a gazdasági élet vagy a kultúra bármely ágában valamelyes mértékben fel akarják használni tapasztalatainkat, mi örömmel, baráti módon és önzetlenül adjuk át Önöknek tapasztalatainkat, és erőnkönként segíteni fogjuk Önöket. (Viharos taps).

Hívei vagyunk a népek közötti kereskedelmi és kulturális kapcsolatok minden eszközzel való fejlesztésének. Mindenki ismeri a szovjet kormányt a nemzetközi feszültségek enyhítésére irányuló erőfeszítéseit. Hívei vagyunk a békének, az államok békés egymás mellett élésének, tekintet nélkül belső társadalmi rendszerekre. Mindezt ésszerűen bizonyítják államunk külpolitikai lépései.

N. Sz. Hruscsov ezután a jelenlegi nemzetközi helyzetet elemelve a következőket mondta:

A reakció erői mindent elkövetnek, hogy megtorpedózzák a békét ügyet. Meg vagyunk azonban győződve róla, hogy a népek és a békét akaró emberek lesz a győzelem, mert az egész haladó emberiség álma a népek közötti béke. Örövendünk, hogy ebben a harcban olyan jó szövetségünk van, mint India. (Viharos, hosszas taps).

A szovjet nép és a többi népek is nagyra értékelik India népének és kormányának nagy hozzájárulását a békeharc ügyéhez, hogy új háború veszélye ellen, India tevékenyen, állást foglalt a koreai és indokai háború befejezése mellett. (Hosszas taps). India a felmerült akadályok ellenére továbbra is eleget tesz annak a nehéz, de megfizethető nemzetközi kötelezettségének, hogy felügyel a koreai és a vietnámi fegyverszünet előírásainak betartására.

A mai világban még sok bonyolult és megoldatlan kérdés van. Nagy kitartásra, erőfeszítésre és türelemre van még szükség a béke ügyének megőrzéséhez és megerősítéséhez. De szilárdan meg vagyunk győződve róla, hogy ez a nemesség végül is győzedelmeskedik.

N. Sz. Hruscsov végül a Szovjetunió és India gazdasági és kulturális kapcsolatairól beszélt.

Mi a széleskörű és sokoldalú kulturális és művészeti csere, a műszaki és tudományos vívmányok csereje mellett foglalkunk állást. A szovjet emberek mindig örömmel látják vendégül indiai barátait. (Taps).

Minél jobban megismerjük és segítjük egymást, annál tartósabb lesz barátságunk, annál hatalmasabbak lesznek a világ békéjére. (Hosszas taps).

Engedjék meg, hogy köszönetet mondjak azért a baráti, meleg fogadtatásért, amelyben Önök és vendég-szerető népek részesítették küldöttségünket. A baráti indiai népek tiszt szívű kívánságunk boldogságot és felvirágzást — fejezte be beszédét viharos taps közepette N. Sz. Hruscsov.

@@ hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: december 4-ig: Giuseppe Verdi. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Naponta matiné 11 óra.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: november 27-ig: A hegyi szellemek tava. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„HERBAK JÁNOS” mozi: november 27-ig: Rettenetes Iván. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„L. CARAGIALE” mozi: november 25-ig: A spanyoltörő lányok. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„UJ IDOK” mozi: november 24-én: Maclovia. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„DOZSA GYÖRGY” 30. éremi filmje: november 26-27-ig: Egy távoli kikötőben. Előadások: 4 és 6 óra. Vasárnap matiné 11 óra.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi (Mósczi-telep): november 25-27-ig: Fanfan la Tulipe. Előadások: naponta 6 óra, vasárnap: 2, 4 és 6 óra.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): november 27-ig: A Bogatir hajó kalandjai. Előadások: hétköznap: 7 óra, vasárnap: 3, 5 és 7 óra.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): november 27-ig: A lelkiismeret. Előadások: 6 és 8 óra.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): november 27-ig: Egy asszony szerelme.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): november 27-ig: Ma este minden véget ér.

„POPULAR” mozi (Naosztentmiklós): november 23-tól: A tengeri vadász.